

Надія Іванівна КУШИНА,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри
другої іноземної мови Дрогобицького державного
педагогічного університету ім. Івана Франка

ДЕЯКІ АСПЕКТИ МЕТОДИКИ ПЕРЕДАЧІ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ЕТНОМОВНОЇ СПЕЦІФІКИ СИНТАКСИСУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ КАЗКИ

Казка – дуже попираний жанр народної творчості. Немає такого народу, який би не зновував її. Кожен народ має свої казки і сюжети, в які він вкладає свою життєву і соціальну філософію, зумовлену побутом та історією. Однак казки швидко долають мовні, територіальні та державні кордони. Тому чимало казкових жанрів і окремих сюжетів відомі в усьому світі. Казки різних народів мають багато спільних тем, образів, мотивів і сюжетів. Проте кожен народ створює свої національні форми, і казка залишається яскравим виявом національного мистецтва.

Український казковий матеріал постійно привертає увагу вітчизняних та зарубіжних дослідників. Сьогодні казка стала предметом дослідження педагогів, психологів як один із таких жанрів, що є ефективним засобом виховання моральних принципів особистості. Адже відчуття її істинної поезії відкриває перед нами широкий світ людських взаємин, збуджує творчу уяву, стверджує добруту і справедливість.

З цією метою використовуємо благодатне казкове народне мовлення як іллюстративний матеріал в процесі викладання англійської мови, теорії і практики перекладу, порівняльної типології рідної та іноземних мов. Застосування комплексної методики, зокрема таких методів, як контрастивний, компонентний, контекстуальний, культурологічний з урахуванням мікро- і макрофону, сприяє передачі лінгвокраїнознавчої інформації, вичленуванню етномовного компонента різних мовних рівнів, що надає художньому текстові яскраво вираженого національного колориту. В жанрі народної казки його роль зростає, бо він стає невід'ємною частиною її змісту, несучи в собі додаткові фонові семи „чарівно-фантастичне“ і „фольклорне“,

„казкове“. Тому-то етномовний компонент бере активну участь у формуванні емоційно-експресивного ореолу казки, її pragmatичного потенціалу, особливо в ширших рамках міжмовної комунікації.

При трансформації тексту з однієї мови в іншу pragmatичності набувають і мовні елементи, що були поза полем зору носіїв вихідної мови. Чимало етномовних одиниць із референційним значенням, що означають соціально-культурні явища (назви предметів побуту, одягу, іжі, традицій, власні й географічні назви та інші елементи фонових знань), цілком природні для носія вихідної мови й pragmatично не марковані. Виступаючи в суто номінативній функції, вони не становлять для членів даної мовної спільноти жодної проблеми узусу, не створюють для них жодної екзотики: їхня pragmatика фактично зведена до нуля. Вони зрозумілі як дитині, так і дорослому даної мовної спільноти. Несучи традиційно закріплений за ними комплекс етнокультурної інформації, чужої для мови-сприймача, ці етнеми набувають pragmatичної релевантності в процесі перекладу, бо для створення комунікативної тотожності необхідно вдаватися до певних пояснень незрозумілих іншомовному читачеві елементів інформації.

Оскільки етномовний компонент народної казки тісно пов'язаний з особливостями життя народу, його побуту, історією, звичаями, культурою, невдалий вибір відповідника етнемі в перекладі може бути неадекватно сприйнятий іншомовним читачем. Та й сама ситуація, що несе додаткову інформацію, іноді виявляється не цілком зрозумілою йому. Тому при перекладі етномовний компонент казки актуалізується, вимагаючи особливої уваги. Переклад служить, таким чином, не тільки матеріалом для аналізу, а й допоміжним засобом вичленування етномовного компонента, зокрема етнем й етнопрагнем, релевантних для перекладача. Він виступає яскравим тлом експлікації імпіцитного в оригіналі етномовного компонента, що яскраво постає при перекладознавчому аналізі, який відкриває ширші можливості поглянути, наче з певної відстані, об'єктивно на духовну культуру свого народу, осягнути найглибинніші її шари – етномовну семантику, закарбовану не тільки в лексемах, фраземах, а й у структурній специфіці казкового жанру.

Чарівний і дивовижний, веселий і життєстверджуючий світ народної казки входить у душу кожної людини з дитинства, засіваючи її першими зернами добра, краси й справедливості. Прекрасний витвір народної фантазії – казка – приваблює не тільки своїми гуманістичними ідеями, а й викінченою, досконалою формою, що є наслідком роботи над нею багатьох поколінь казкарів.

Як і іншим фольклорним жанрам, казці притаманна традиційність. Не маючи усталеного словесного тексту, фіксованого у той чи інший спосіб (окрім збереження в пам'яті носія мови), казка в той же час не втрачає своєї характерності впродовж сторіч усної передачі. Тому в її поетиці сформувалися певні своєрідні риси, що забезпечують усталеність лексико-фразеологічних і граматичних форм, які створюють неабиякі труднощі при відтворенні їх у перекладі.

Мова казки, її словесний текст мають багато специфічних ознак, серед них – наявність цілої системи художньо-зображенських засобів, вироблених народом і закріплених у традиції. У той же час мова казки близька до народно-розмовної з її характерними особливостями. Саме у зіткненні цих двох стихій і народжується неповторність синтаксичної будови мови казки.

Оскільки етномовна семантика синтаксису народної казки ще не ставала об'єктом окремого дослідження, зосередимось у даній розвідці на проблемі відтворення синтаксичних особливостей українських казок англійською мовою, що посідає чільне місце в перекладознавстві. Адже засобами іноземної мови потрібно стилістично цілісно і точно передати зміст оригіналу, зберегти його стилістичні і експресивні особливості. Інакше кажучи, переклад повинен передавати не тільки *те*, що виражене оригіналом, а й *так*, як це виражено в ньому. Звідси надзвичайна важливість вивчення і дослідження граматики, центральне місце в якій посідає синтаксис, який О.О.Шахматов пов'язує із поняттям про „способи виявлення мислення у слові“, про „зовнішні ознаки казки, що відтворюються органами мови і сприймаються слухом“ [8, 17-18].

Спираємося у наведених теоретичних курсах на загальновизнану думку про те, що саме в синтаксичній будові мови закладені особливо великі можливості для стилістики. Велике значення в синтаксисі

мають два дуже загальні, реалізовані з певним наміром прийоми: добір певних одиниць з наявних і можливих з синтаксичного погляду, а також певна організація їх на фоні широкого контекстуального цілого.

При глибокому аналізі речення, особливо в уснонародних стилях, враховуємо можливі й тонкі варіанти їх. Численні ілюстрації таких варіантів, наявних у живому мовленні, засвідчують, що в деяких випадках другий варіант не вносить нічого істотного або роз'яснюючого, а лише показує те ж саме з іншого боку, під іншим кутом зору [8, 39]. І такі варіанти особливо цінні з стилістичного погляду, бо вони відбивають емоційні настрої мовця, служать для підсилення і закріплення сказаного тощо.

Певна організація синтаксичних одиниць і добір їх мають особливо велике значення для художньої мови. Наводимо з приводу цього зауваження О.О.Потебні: “Елементарна поетичність мови, тобто образність окремих слів і постійних сполучень, хоч би яка була вона помітна, – мізерна порівняно із здатністю мов створювати образи із сполучення слів, як образних, так і безобразних” [6, 104]. І, навпаки, сама побудова синтаксичних одиниць у певних умовах може залежати значною мірою від художніх завдань мовлення. Саме у зв’язку з цим важлива думка академіка В.В.Виноградова, що внутрішня цінність багатьох виразів зумовлена єдністю образного значення [2, 357]. Підкреслюємо, що організація синтаксичних одиниць та добір їх, будучи строго регульованими, не можуть ізолюватися від стилістичних завдань. Саме тут так міцно сплітається стилістика з основою мови, з її граматичною (синтаксичною) будовою. Тому широко аналізуємо функціонування синтаксичних одиниць у розмовній мові, в художній тканині казки, зокрема, явища увиразнення, підсилення, емоційного забарвлення мови.

Наголошуємо й на особливому значенні в стилістичному плані синтаксису цілого контексту. Адже чим ширший текст за своїм обсягом, тим він, безперечно, стилістичніший, тим вільніше на його фоні розгортаються стилістичні якості мови. І якщо навіть будова окремих речень часто буває тісно пов’язана із завданням “художнього синтаксису”, то це тим більше стосується ширших контекстуальних одиниць. Межі синтаксичного цілого в стилістичному

аспекті часто досить розширюються й вимагають до себе особливої уваги. Тому тут цілком доречне обґрунтоване зауваження, що в усій розмовній, особливо в діалектній мові, не завжди можна точно визначити межі речення [7, 27]. Так тісно сплітається речення з цілим мовленням, з одиницями, які виходять за межі узвичаєної і окресленої в теорії синтаксису одиниці, яку називають реченням, що важко чітко окреслити його межі.

Практика аналізу сучасного мовлення часто “виводить нас уже за межі окремого речення в галузь сполучення речень” [5,129], і в науці вже ставиться питання про синтаксис цілого тексту.

Однак навіть у нових найвидатніших дослідженнях синтаксису трапляються спроби занадто звузити типовий вигляд речення, зокрема в академіка О.О.Шахматова, який неповні речення поставив у якісь виняткові умови, назвавши їх “недостатніми”, “порушеними”, “дефектними” реченнями. Уже самими лише термінами, вжитими для їх визначення, він занадто віддалив ці типи від основних, занадто звузив норму речення [8, 235]. На його думку, неповними двоскладними, тобто недостатніми, речення бувають, коли в них пропущений підмет, а коли в них пропущений присудок чи його якась складова частина (напр., у зв'язково-присудкових або двоприсудкових) – це дефектні речення [8, 236]. Проте ці речення так само, як й інші, дуже поширені: їх прийняла мовна практика якщо не в усіх, то в певних стилях мовлення.

Ось чому в стилістичних дослідженнях уже інакше висвітлюються такі речення. Там уже не ставиться питання про їх “дефектність”, а вказується на функції в різних стилях мови. Так, у побутовій мові ми нерідко пропускаємо то підмет, то присудок, не договорюємо, допомагаємо жестами й мімікою. Народній казці властиві повтори, паралельні конструкції.

Таким чином, тип речення визначається не абстрактно, а з урахуванням конкретних стилістичних умов його функціонування. Аналізуючи речення, взаємини його з контекстом, членування контексту на речення, наголошуємо, що все це повинно бути пов’язано як з синтаксичного, так і з стилістичного погляду. Не можна ізоловати речення від контексту, не можна вважати його абсолютно самодостатньою одиницею. Треба розглядати як речення, так і

цілий контекст обов'язково в їх взаємозв'язку і взаємозумовленості. Оскільки в стилістично різних обставинах по-різному членується текст на окремі речення, по-різному оформляються і окремі речення, різні стилі мовлення викликають і різне членування контексту на речення.

Отже, стилістична організація мовлення слугує нам як база, на якій створюється і своєрідне членування контексту, своєрідна будова речення, що не завжди знаходить своє виправдання з погляду синтаксичних норм. Навіть явища далекі від синтаксичної норми можуть бути поширені в живому мовленні, якщо вони вмотивовані стилістично.

Розглядаючи синтаксичні особливості російських і білоруських народних казок, В.І.Борковський відзначав, що в основі казки лежить діалектна мова, тому часто мову народної казки ототожнюють із розмовною, діалектною. Якщо це допустимо стосовно фонетичних і морфологічних явищ, то щодо синтаксису вчений це не вважав правомірним [1, 3].

Синтаксис казок – це синтаксис поетичного твору, при безперечній подібності до усної народної мови він організований, обробленіший і складніший [1, 3].

На істотну відмінність мови казок від звичайної розмовної мови справедливо вказав і видатний лінгвіст, прекрасний знаток білоруського фольклору академік Є.Ф.Карський, який, вникаючи глибше в усну передачу народних казок й аналізуючи ті чи інші висловлювання, помітив, що це особлива проза: їй притаманний казковий “склад”, що полягає у тісному зв'язку з іншими видами народної поезії – піснями, не говорячи вже про прислів'я і загадки [4, 432]. Таким чином, підкреслюється, що казка, як і інші види усної народної творчості, – художній твір, а для останнього характерною ознакою є яскрава й виразна мова.

Напевно, не можна говорити про виразність мови, якщо визнати, що в казках має перевагу ланцюг речень без чіткої межі між ними, що в самому реченні невиразні синтаксичні зв'язки. Проте, як відзначено вище, це не так, і синтаксис народної казки при наявності великої кількості характерних для діалектної мови та

просторіччя особливостей багатьма своїми рисами наближається до синтаксису літературної мови.

Оповідач, без сумніву, свідомо прагне зберегти успадковані від попереднього покоління казкарів не тільки зміст, традиційний стиль і художні образи казки, а й синтаксичні конструкції, які стають архаїчними навіть для діалектної мови. В той же час синтаксис казки у талановитого казкаря багатий, ніж синтаксис діалектної мови; в ньому є елементи, відсутні в діалектній мові чи просторіччі.

Етномовна специфіка синтаксису казкового мовлення чи не найяскравіше постає в неповних реченнях.

Такі речення широко вживаються у живому усному мовленні, а казка, як відомо, є записом усної розповіді. Це й пояснює значне розповсюдження в казках неповних речень, тобто речень з таким пропуском головного або головних членів, обов'язкового другорядного чи другорядних членів, при якому зберігається інформативна повноцінність і комунікативна функція речення [3, 134].

Найчастіше зустрічаємо речення з пропущеним присудком, з пропущеним підметом і порівняно рідко з пропущеним додатком, зміст якого зрозумілий із смислового завдання речення.

Особливу групу неповних речень складають речення без дієслова-присудка, наявність якого немає потреби відновлювати, оскільки значення дієслова-присудка (дієслова буття, існування чи руху) чітко відображені в певному контексті.

Такий пропуск дієслова-присудка сприяє лаконічності й динамічності викладу, пропуск дієслова-присудка із значенням руху надає й емоційного забарвлення даному висловлюванню: Хто відгадає мою загадку, того й корова [10, 149] – Whoever finds the answers to them will get the cow [15, 373].

Проте в перекладі, як бачимо, ця етномовна специфіка закономірно втрачається, бо суперечить нормам англійського навіть розмовного синтаксису: Як не добуде води живущої та цілющої, то йому голова з плеч [13, 120] – Unless he fetches some living and some healing water he will have his head cut off! [15, 249]; Як поставиш завтра на ранок цілий полк війська, тоді твоя царівна [13, 121] – If the fool masters an army and assembles it in front of the palace I will let him marry my daughter [15, 251]. Ці речення

І.Железнової закономірно відтворені як складнопідрядні речення з підрядними умовними. Причому перекладачка дотримується узгодження часів і робить речення повним відповідно до норми структури англійського речення.

Безперечний вплив розмовної мови – речення, в яких друга частина приєднана без допомоги дієслова сприйняття, яке повинно було би бути перед нею: Біжть та й біжть дорогою, перестріває його вовк [12, 37] – By and by it met a wolf coming toward it [16, 16], He rolled and rolled until he came upon a wolf [14, 18].

Етномовною специфікою української казки є її вживання теперішнього живописного часу в цьому і в наступних прикладах, а в перекладах І.Железнової і А.Біленка дія відбувається в минулому часі. Для відтворення цього речення англійською мовою І.Железнова замість його цілої першої частини *біжить та й біжить дорогою* використала сполучення прийменників *by and by*. Тим часом А.Біленко відтворив це речення як складнопідрядне з підрядним часу. Розглянемо наступні речення: Коли дивиться – вовк насили лізе [10, 25] – She saw the wolf crawling along, more dead than alive – the poor thing was beaten black and blue [14, 14]; Летіли-летіли, коли дивляться – іде чоловік [13, 118] – Some time passed, and all of a sudden whom should they see but a man [15, 247]. Аналіз цих речень виявляє, що вони набагато складніші в перекладах, ніж в оригіналі. У першому прикладі перекладач знову вжил мінулий час. До речі, тут використано відокремлене означення для підсилення опису даного об'єкта. У другому реченні І.Железнова вживає мінулий час в обох частинах речення, причому у другій частині, як бачимо, є модальне дієслово *should*.

Найчисленніші випадки пропуску дієслова-присудка, коли в першій частині речення вже назване це дієслово-присудок і нема необхідності в його повторі. В усному мовленні, зокрема в казках, може пропускатися дієслово-присудок і при однорідній будові двох речень, при наявності його в першому реченні: Зміїна дочка зробилась ізнов людиною, а той дід – парубком [13, 66]. При повторі цього речення маємо три варіанти перекладу: два – І.Железнової і один – А.Біленка: The Hunter's Son and the Maid regained their true form [15, 125], The Maid and the Hunter's Son got back their proper shape

[15, 126]; *The wheat turned into a girl again and the old man into a young lad* [14, 52]. Замінивши підмети контекстуальними відповідниками, А.Біленко відтворив структуру речення ідентичною українській. І.Железнова ж в перекладі не розділила це речення на дві частини, а відтворила його простим реченням з однорідними підметами.

Етномовна специфіка українського синтаксису полягає і в пропуску зайвого для казкаря підмета. Зустрічаються приклади, в яких на пропущений підмет вказує підмет і додаток в попередньому реченні чи в першій частині речення: Як пізнаєш – бери його з собою, а не пізнаєш – ще рік служитиме [13, 81]. І.Железнова розділила це речення на два. І в одному, і в другому реченні вона дотримується логічного узгодження часів. Вона не пропускає підмета у другій частині й використовує тут модальне значення дієслова *to have*: *If you know him for your son you will take him with you. But if you don't, he'll have to serve me for another year* [15, 224]. У своєму перекладі А.Біленко аналогічно відновлює деяло інші підмети речення, не розділяючи його на два: *If you recognize him, he's yours, if not he'll stay with me for another year* [14, 34].

У казках натрапляємо на численні випадки вживання простих неповних одночленних речень, дійова особа яких залишається невизначеною, але відновлюється на основі контексту:

1). Зійшлися докупи, стали думати [12, 13] – *So they all got together and began to think* [15, 31], *They all came together to hold council* [14, 7];

2). От подобували всього, почали обід варити [12, 13] – *After they had got all the things together they started cooking* [14, 7], *They brought all these things and set cooking them* [15, 31];

3). Ударили по руках, запили могорич гарненько [11, 257] – *Then they shook hands on it, drank a glass or two to seal the deal* [14, 33];

4). От доходять до містечка [11, 260] – *They came to a small town* [15 227], *They entered the town* [14, 38];

5). А потім посходились та й кажуть [12, 15] – *The four of them came together again after a while and they talked it all over* [15, 32];

6). Ото й зустрілися якось в лісі [10, 40] – There was once a Crane who met a Fox in the forest [15, 36];

7). А далі порадилися, взяли їх поблагословили та й одружили [11, 263] – He sought counsel, and then gave them his blessing [14, 41], He talked it over with his wife and gave in [15, 229];

8). От пригнали ті табуни, почали вибирати [9, 268] – The horses were driven to a field near the palace, and the three sons went to look at them [15, 237]. Аналізуючи ці речення, насамперед слід сказати, що в англійських перекладах вони скрізь відтворені двочленними реченнями, тобто в них на основі контексту відновлено пропущений підмет. Його виражено іменниками (*Crane, horses*), особовими займенниками *he* (в обох перекладах 7-го речення), та здебільшого *they* (1-го - 5-го) і сполукою числівника *four* з його ж об'єктним відмінком (у 5-му прикладі). Це, як і останнє просте речення, І.Железнова переклала складносурядним, а шосте – складнопідрядним з підрядним означальним. Щодо восьмого прикладу, то, на нашу думку, тут вдало використано пасивний стан минулого часу, який і зберігає зміст невизначеного чи зумисне пропущеного підмета в реченні оригіналу, і звичну схему англійського речення (підмет + присудок), забезпечуючи прагматичну адекватність його відтворення.

Уживання неповних речень дозволяє казкареві виділити в мові дієслово-присудок, звернути особливу увагу на подію. Дійова особа, що слухає казку, може певною мірою уявити собі щось на основі лексичного значення діеслова, оскільки досконалість даної дії є прерогативою певної групи осіб, але це не було б необхідним для розуміння тексту. Наведемо приклади: Ото летять та й летять, прилітають до його дядька [10, 131] – Away they flew and only stopped when they got to the Eagle's uncle's house [15, 119], They flew on and on till they came to the eagle's uncle [14, 46].

Як А.Біленко, так і І.Железнова в перекладах цього речення використовують минулий час. Вони відтворюють даний приклад англійською мовою як складнопідрядне речення з підрядним часом. Тут вживається підмет і, звичайно, дієслово-присудок не так сильно виділене, як в оригіналі, що, безперечно, губить своєрідність синтаксису української казки. Проте ці втрати можна вважати

закономірними з огляду на те, що мова перекладу має зовсім інші синтаксичні традиції, якими не може нехтувати перекладач.

Отже, перекладачі змушені дотримуватися норм синтаксису мови перекладу і вдаватися до прагматичної адаптації етномовного компонента. Наведені приклади яскраво ілюструють етномовну специфіку синтаксису зіставлюваних у перекладі мов. На відміну від англійського, неповне речення не суперечить нормам українського розмовного мовлення, а навпаки, пропуск одного із головних членів речення несе певне стилістичне навантаження, пожвавлюючи й увиразнюючи динаміку казкового мовлення. Контекстуальний аналіз виявляє його втрату, зумовлену закономірністю втрати етномовної специфіки синтаксису української народної казки в перекладі. Перекладознавчий аналіз обґрутовує і необхідність прагматичної адаптації етномовної специфіки синтаксису української народної казки в англомовних перекладах, зумовлену типологічною розбіжністю зіставлюваних мов.

1. Борковский В.И. Синтаксис сказок: Русско-белорусские параллели.– М.: Наука, 1981. – 236 с.
2. Виноградов В.В. Об основных типах фразеологических единиц в русском языке // Сб. АН СССР “А.А.Шахматов”. –М.:Издат. АН СССР, 1974. –С.339-364.
3. Каранська М.У. Синтаксис сучасної української літературної мови. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
4. Карский Е.Ф. Белоруссы. – Т. III, – М.: Типография Т-ва И.Н. Кушнеревъ и К°, 1916. – 557.
5. Нешковский А.М. Вопросы методики родного языка, лингвистики и стилистики. – М.: Учпедгиз, 1930. – 237 с.
6. Потебня А.А. Из записок по теории сповесности. – Харьков: Паровая тип. М.Зидльберберг и сыновья, 1905. – 649 с.
7. Шапиро А.Б. Очерки по синтаксису русских говоров. – М.: АН СССР, 1953. – 317 с.
8. Шахматов АА. Синтаксис русского языка. – Изд. 2-е.– Л.: Учпедгиз, 1941. – 620 с.
9. Українські народні казки /Упоряд. Л.Дунаєвська.–К.: Веселка,1991.–368с.
10. Українські народні казки / Упоряд. Л.Дунаєвська. – Сімферополь: Таврія, 1990. – 176 с.
11. Українські народні казки. – К.: Дніпро, 1987. – 496 с.
12. Українські народні казки. – Львів: Каменяр, 1970. – 280 с.
13. Українські народні казки, легенди, анекдоти / Упоряд. В.Юзвенко. – К.: Молодь, 1989. – 432 с.

14. Ukrainian folk tales / Tr. by A.Bilenko. – Kiev: Dnipro publ., 1974.– 120p.
 15. Ukrainian folk tales / Tr. by I.Zheleznova. –Kiev: Dnipro publ., 1986.–389p.

Надія Кушина. **Деякі аспекти методики передачі англійською мовою етномовної специфіки синтаксису української народної казки.** Стаття присвячена використанню етномовної специфіки синтаксису української народної казки при навчанні теорії та практики перекладу, типології англійської та рідної мови. Застосування комплексної методики (перекладацького, контрастивного, контекстуального методів) сприяє відтворенню казкового колориту і зумовлює закономірність втрат і прагматичної адаптації етномовної специфіки синтаксису української народної казки в англомовному перекладі.

Надежда Кушнина. **Некоторые аспекты методики передачи на английский язык этноязычной специфики синтаксиса украинской народной сказки.** Статья посвящена использованию этноязычной специфики синтаксиса украинской народной сказки при обучении теории и практики перевода, типологии английского и родного языков. Применение комплексной методики (переводоведческого, контрастивного, контекстуального методов) способствует воспроизведению сказочного колорита и обуславливает закономерность потерь и прагматической адаптации этноязычной специфики синтаксиса украинской народной сказки в англоязычном переводе.

Nadia Kushyna. **Some methodologic aspects of rendering into English ethnolinguial peculiarities of Ukrainian folktale syntax.** The article deals with making use of ethnolinguial syntactic peculiarities of Ukrainian folktales in teaching theory and practice of translation, comparative typology of English and Ukrainian. Applying complex methodology, including translatatology, contrastive and contextual methods, helps rendering national and folktale colouring and explains the necessity of losses and pragmatic adaptation of ethnolinguial syntactic peculiarities of Ukrainian folktales in English translations.